

„Mevrouw, ik sta dus in een bushokje ergens aan de rand van

Beetsterzwaag. Papa en ik hebben ruzie gehad en toen heeft hij de deur van mijn kamer kapotgetrapt. Ik was echt vet bang voor hem. Hij was hartstikke dronken en bleef maar schreeuwen naar mij. Mama heeft er niks van gezegd. En toen ben ik weggelopen omdat ik het zo eng vond. Ik wilde naar mijn vriendin in Drachten, maar nu zie ik dat er geen bussen rijden op kerstavond. Ik ben zo bang mevrouw. Het is hier zo koud en donker. Ik durf nu niet meer terug naar huis. Wat moet ik doen? Ik had uw visitekaartje nog en daarom bel ik u maar...”

Over het boek

School is meer dan alleen leren! Pubers met een verhaal werd in eigen beheer uitgegeven door OSG Singelland en is te bestellen via schoolismeerdanalleenleren.nl De cover en de tekeningen bij de hoofdstukken werden gemaakt door leerlingen van OSG Singelland. Het boek kost 15 euro. De opbrengst gaat naar het Singelland-fonds voor kansarme gezinnen.

Seksueel misbruik, anorexia, drugshandel en huiselijk geweld. Als maatschappelijk werker bij OSG Singelland zag Ineke Kroese het allemaal voorbijkomen. Ze deelt haar ervaringen in het boek *School is meer dan alleen leren!*

JOSÉ HULSING

Dertien jaar werkte Ineke Kroese uit Lucaswolde als schoolmaatschappelijk werker bij OSG Singelland in Drachten. Vlak voor haar pensionering in 2020 begon ze aan het boek *School is meer dan alleen leren! Pubers met een verhaal*, waarin ze beschrijft wat ze heeft meegemaakt tijdens haar werk. Het zijn verhalen over seksueel misbruik, echtscheiding, anorexia, het verlies van een ouder, de dood van een leerling, genderdysforie, uithuisplaatsingen, drugshandel en huiselijk geweld. „De thema’s die aan bod komen, spelen op alle scholen in Nederland. De problematiek is niet exclusief voor Singelland, voor Drachten of voor de streek.”

Wat Kroese in het boek beschrijft, is allemaal echt gebeurd, maar de details zijn zo aangepast dat ze niet te herleiden zijn tot personen. Ook de scène waarmee dit artikel begint, heeft echt plaatsgevonden. Kroese weet nog heel goed wat er op die bewuste avond door haar hoofd schoot: wat kan ik doen, wat moet ik doen, wat mag ik doen? Nadat ze de politie had gebeld is Kroese in de auto gesprongen. Bij de bushalte dook ook de agressieve vader van het meisje ineens op. Hij werd uiteindelijk ingerekend en de volgende ochtend moest het hele gezin zich melden op het politiebureau voor een gesprek met Veilig Thuis.

Het verhaal dat het meeste indruk op Kroese heeft gemaakt, gaat over ‘Danny’, een dunne en onopvallende brugklasser die in de crisisopvang zat en geen contact meer met zijn ouders had. Kroese werd op een namiddag naar het politiebureau geroepen omdat ze de jongen hadden opgepakt voor winkeldiefstal. Hij had een T-shirt gestolen bij Scapino, omdat hij bij de crisisopvang helemaal geen schone kleren had. „Dit heeft me het meest aangegrepen. Zo’n jongen die geen andere oplossing meer ziet dan winkeldiefstal, omdat zijn vader en moeder niet voor hem kunnen zorgen.”

Problemen van kinderen zijn heel vaak gerelateerd aan de problemen van hun ouders, stelt Kroese. „Voor hulpverleners is het belangrijk om te weten wat de context van een gezin is.” Als schoolmaatschappelijk werker maakte ze met andere specialisten, onder wie orthopedagogen en psychologen, onderdeel uit van het Expertise Centrum Singelland. Hier worden vanuit verschillende disciplines moeilijkheden van leerlingen op school of thuis besproken en gericht ondersteund. „Uiteraard wordt er altijd samenwerking gezocht met ouders, die zijn een belangrijke partner als het gaat om het verbeteren van de situatie.”

Dat de school hier regie in neemt, vindt Kroese logisch. „Juist op school kun je zien

Voormalig schoolmaatschappelijk werker Ineke Kroese met haar boek *School is meer dan alleen leren!* FOTO: PETER WASSING

Over pubers met verhalen

“ZO'N JONGEN DIE GEEN ANDERE OPLOSSING MEER ZIET DAN WINKELDIEFSTAL, OMDAT ZIJN VADER EN MOEDER NIET VOOR HEM KUNNEN ZORGEN

wanneer het niet goed gaat met een leerling. Langdurig schoolverzuim is altijd een teken dat er iets aan de hand is. Dat geldt ook voor bijzonder gedrag. En dat valt meteen op bij docenten die hun leerlingen vaak door en door kennen. Heeft een kind voor de zoveelste keer z'n huiswerk niet gemaakt? Is hij ineens stil en teruggetrokken of juist heel irritant aanwezig?”

Hoe eerder problemen op school worden gesignaleerd, hoe beter. „Als het niet gaat zoals het moet gaan, dan kun je snel van de rails raken.” Een groot struikblok hierbij is de jeugdhulpverlening. Er wordt volgens Kroese door de instanties niet altijd even soepel samengewerkt met scholen. „Je loopt vast op bureaucratie, op lange wachtlijsten en vaak wordt een intake weer overgedaan terwijl je op school al veel informatie hebt verzameld. Dit vraagt om betere afstemming.”

In het boek noemt ze het voorbeeld van 'Sandra', die zich onmogelijk maakte in de klas omdat ze leed onder de vechtscheiding van haar ouders. Alleen al voor de intake bij het Gebiedsteam was de wachttijd acht weken, vervolgens stond voor het vervolgtraject ook nog eens een wachtperiode van vier weken. „Ze was 'nog net geen crisis genoeg' want ze had een dak boven haar hoofd. Ondertussen was ze op een haar na van school verwijderd vanwege haar gedrag.”

In haar boek deelt Kroese haar ervaringen, per thema aangevuld met achtergrondinformatie en cijfers, afgewisseld met columns van Stephan Göbel, teamleider en docent op het Drachtster Lyceum. „Het is geschreven als een pleidooi: school is meer dan leren. Er moet niet alleen aandacht zijn voor de cijfers van leerlingen, maar ook voor hun sociaal-emotionele ontwikkeling en hun welbevinden.” Ook wil ze met het boek scholen en de Jeugdhulpverlening 'prikkel' om beter samen te werken „zodat deze twee elkaar juist versterken in de ondersteuning van jongeren”.

Hoewel Kroese heftige situaties meemaakte, die gelukkig eerder uitzondering dan regel waren, kijkt ze met plezier terug op haar tijd als schoolmaatschappelijk werker. Ze heeft voor veel kinderen het verschil gemaakt. Zo ook voor 'Jan', de jongen met wie ze het boek eindigt. Hij woonde alleen met zijn moeder en toen zij overleed moest Jan noodgedwongen bij zijn oom en tante wonen. Kroese voerde veel gesprekken met hem over het gemis. Jaren later kwam ze hem tegen op straat. Hij was dolblij om haar te zien en meldde dat het 'knettergoed' met hem ging. Een ontmoeting die Kroese nooit zal vergeten. „Dat zijn de krenten in de pap.”